Należytość pocztowa opłacona ryczałtem.

Nr. 4 Kraków, 12 sierpnia 1935.

BIULETYN
OKRĘGU KRAKOWSKO-ŚLĄSKIEGO ZWIĄZKU ŻYDÓW UCZESTNIKÓW WALK O NIEPODLEGŁOŚĆ POLSKI

TREŚĆ:

I. My a — wybory

Bliskie już wybory do ciał ustawodawczych nakładają na nas obowiązek wyjaśnienia naszego stanowiska wobec tego doniosłego aktu państwowego.

Związek nasz od pierwszej chwili swego powstania podkreślał wprawdzie swój charakter apolityczny, niemniej jednak stawiał sobie za zadanie pozytywną pracę państwową.

Mając takie założenia, nie możemy w obliczu wyborów, stanowiących akt państwowy największej doniosłości, pozostać biernymi, lecz musimy w sposób aktywny wziąć w nich udział.

Zwołany na dzień 4. sierpnia br. do Krakowa Zjazd Zarządu Głównego, Zarządów Okręgów oraz Prezesów wszystkich Oddziałów wypowiedział się w sposób zdecydowany za aktywnym udziałem w wyborach.

Jakież jest uzasadnienie tej naszej decyzji?

Wybory obecne wykazać mają, o ile hasła reformy ustrojowej i społecznej znalazły oddźwięk w społeczeństwie. Chodzi nam o to, by odpowiedź, jaką da społeczeństwo żydowskie, zgodna była z jego najżywotniejszemi interesami i z państwową racją stanu, oraz, by wykazała konsolidację społeczeństwa i odpowiadała duchowi dzisiejszej epoki.

Społeczeństwo żydowskie, które w olbrzymiej swej większości opozycyjnem nie jest, lecz ożywione jest szczerą chęcią zgodnej ze społeczeństwem polskiem współpracy, winno dać temu wyraz przez dobór odpowiednich kandydatów.

W sejmie rozstrzygać się będą sprawy najżywotniej związane z naszym w Polsce bytem, a decydować o nich będzie nie kilku posłów żydowskich, lecz olbrzymia większość obozu prorządowego. Współpracę naszą ułatwić nam mają właśnie nasi reprezentanci w sejmie, zatem muszą być to ludzie cieszący się obok zaufania społeczeństwa żydowskiego, także i zaufaniem społeczeństwa polskiego.

Wiąże się to z jedną z największych przeszkód, jakie napotykamy jako Żydzi w naszej pracy i poczynaniach, a mianowicie koniecznością nieustannej, ciągłej legitymacji. Jest to zło będące wprost

kamieniem u szyji, zło, z którem zdecydowanie walczyć należy, — albowiem paraliżuje niejednokrotnie najszczerszy i najidealniejszy nawet odruch.
Niech naszą odpowiedzią będą nasi posłowie, — na oczach wszystkich, nawet niechętnych nam będący i głos w imieniu naszem zabierający, — ludzie, których przeszłość jest żywem ucieleśnieniem pracy i ofiar żydowskich dla Państwa.
Wychodząc z tych założeń i mając na celu realizację naczelnych naszych haseł, współpracy polsko-żydowskiej i skierowania uwagi społeczeństwa żydowskiego w kierunku podstawowych zagadnień jego bytu — w stronę Państwa — wystawiamy naszych kandydatów.
Nie gwoli sobie, lecz w imię dobrze pojętych interesów społeczeństwa żydowskiego.

KAŻDY CZŁONEK ZWIĄZKU BIERZE CZYNNY UDZIAŁ W WYBORACH!

WERBUJCIE NOWYCH CZŁONKÓW ZWIĄZKU!

WERBUJCIE CZŁONKÓW WSPIERAJĄCYCH!

MŁODZIEŻ DO KADRY MŁODYCH!

NASZE DZIECI W SZEREGI HARCERSKIE!

WSTĘPUJCIE W SZEREGI CZŁONKÓW L.O.P.P.!

POPIERAJCIE FUNDUSZ OBRONY MORSKIEJ!

POPIERAJCIE LIGĘ MORSKĄ I KOLONJALNĄ!

KAŻDY DOBRY OBYWATEL CZŁONKIEM POLSKIEGO CZERWONEGO KRZYŻA!

POPIERAJCIE AKCJĘ BUDOWY MUZEUM NARODOWEGO W KRAKOWIE!

II. Po śmierci Marszałka

Dnia 13. maja 1935 wysłał Zarząd Okręgu Krakowsko-Śląskiego telegramy kondolencyjne do Pana Prezydenta Rzeczypospolitej oraz Pana Generalnego Inspektora Armji, — zaś prezes Zarządu Okręgu złożył osobiście kondolencje na ręce Pana Wojewody.
Tegoż dnia Zarząd Okręgu wraz z Oddziałem krakowskim wziął udział w manifestacji żałobnej w Oleandrach.
Dnia 14. maja 1935 r. odbyły się staraniem Związku nabożeństwa w Starej bożnicy oraz w Synagodze Postępowej, a następnie posiedzenie żałobne Gminy Izraelickiej przy współudziale rabinatu, związków, stowarzyszeń oraz przedstawicieli społeczeństwa. W tym samym dniu odbyły się zebrania żałobne Okręgu i Oddziału krakowskiego, na których odczytano Orędzie Pana Prezydenta Rzeczypospolitej. Ponadto wysłano okólnik do wszystkich Oddziałów, placówek i delegatur Okręgu z poleceniem odbycia zebrań żałobnych i odczytania na nich Orędzia Pana Prezydenta Rzeczypospolitej. Z powodu żałoby odwołano wyznaczone na dzień 19. maja br. uroczystości sztandarowe Oddziału krakowskiego.
Zarząd Okręgu oraz Oddziały, placówki i delegatury wzięły udział we wszystkich zebraniach żałobnych Federacji. W uroczystościach pogrzebowych reprezentował Okręg — Oddział złożony z delegatów Okręgu z sztandarem Oddziału krakowskiego. Szereg członków Związku z Prezesem Okręgu na czele wziął udział w pracach komitetu organizującego uroczystości pogrzebowe.

Katowice: Oddział zwołał dnia 13. maja br. nadzwyczajne zebranie członków, na którem Prezes Ob. Dr. Kanarek podał żałosną wiadomość obecnym, zarządzając na znak żałoby 2-minutowe milczenie, poczem odczytał Orędzie Pana Prezydenta Rzeczypospolitej. Oddział wysłał telegramy do P.A.T. i Polskiego Radja w Katowicach. Dnia 15. maja br. odbył Zarząd posiedzenie żałobne, na którem postanowiono umieścić w gazecie Gminy Izraelickiej nekrolog pośmiertny oraz artykuł biograficzny o Marszałku.
Dnia 18. maja br. wziął Oddział udział w nabożeństwie żałobnem w Synagodze Postępowej, poczem wysłał umundurowaną delegację na uroczystości pogrzebowe do Krakowa.
Wśród członków Oddziału zarządzono zbiórkę na kopiec im. Marszałka w Krakowie, która przyniosła zł. 70.—

Nowy Sącz: Dnia 14 bm. wziął Oddział udział w nabożeństwie żałobnem, po którem Prezydjum Oddziału złożyło kondolencje na ręce starosty. Tegoż dnia odbyło się ogólne zebranie członków, na którem po wygłoszeniu przemówienia przez Prezesa Oddziału, odczytano Orędzie Pana Prezydenta Rzeczypospolitej, a na znak żałoby zarządzono 3-minutowe milczenie.
Dnia 18. maja br. wziął Oddział in corpore udział w ogólnej manifestacji żałobnej.

Gorlice: Dnia 13. maja 1935 r. złożyła delegacja Oddziału kondolencje na ręce starosty p. płk. Czachowskiego następnie Oddział wziął udział w posiedzeniu żałobnem miejscowego komitetu.
Dnia 14. maja br. odbyło się z inicjatywy Oddziału nabożeństwo przy udziale reprezentantów władz cywilnych i wojskowych, na którem Ob. Sekretarz Blech odczytał Orędzie Pana Prezydenta Rzeczypospolitej. Tegoż dnia odbyło się posiedzenie żałobne Zarządu Oddziału.

Chrzanów: Oddział wziął udział we wszystkich manifestacjach żałobnych. Na wieść o śmierci Pierwszego Marszałka Polski udała się delegacja do starosty, składając imieniem Oddziału kondolencje.
Dnia 13. maja br. wziął Oddział udział w manifestacji żałobnej, poczem odbyło się zebranie Oddziału, na którem po wygłoszeniu przemówienia przez Ob. Prezesa Dra Butterteiga zarządzono na znak żałoby 2-minutowe milczenie.
Dnia 14. maja br. wziął Oddział udział w Nabożeństwie Żałobnem w Synagodze przy udziale najszerszych rzesz społeczeństwa żydowskiego. Tegoż dnia Zarząd odbył drugie żałobne posiedzenie, na którem odczytano Orędzie Pana Prezydenta Rzeczypospolitej oraz uchwalono wystosować telegram do Zarządu Głównego.

Oświęcim: Dnia 13. maja br. Zarząd Oddziału po otrzymaniu tragicznej wiadomości o śmierci Pierwszego Marszałka Polski, zwołał nadzwyczajne zebranie żałobne, na którem po krótkiem przemówieniu Wiceprezesa Ob. Liena uczczono pamięć Wielkiego Zmarłego 2-minutowem milczeniem. Następnie Zarząd wysłał telegram kondolencyjny na ręce starosty w Białej.
Dnia 14. maja br. Zarząd Oddziału w porozumieniu z Żydowską Gminą Wyznaniową zorganizował nabożeństwo żałobne, które się odbyło w głównej synagodze przy współdziale wszystkich bratnich

organizacyj oraz miejscowych władz cywilnych i wojskowych. W tym samym dniu odbyło się drugie posiedzenie żałobne, na którem odczytano Orędzie Pana Prezydenta Rzeczypospolitej.

Wieliczka: Dnia 13. maja br. wziął Oddział udział w żałobnem posiedzeniu Rady Miejskiej, a następnie w żałobnem zebraniu Federacji P.Z.O.O. Dnia 14. maja br. Oddział wziął udział w nabożeństwie żałobnem, urządzonem przez kahał wielicki i nasz Związek.
Dnia 15. maja br. Zarząd Oddziału zwołał posiedzenie żałobne, na którem odczytano Orędzie Pana Prezydenta Rzeczypospolitej, poczem uchwalono wysłać telegram kondolencyjny na ręce Pana Starosty. Delegacja Oddziału złożyła na ręce Starosty Dra Wnęka wyrazy współczucia i żalu z powodu śmierci ś.p. Marszałka Piłsudskiego.

Wadowice: Oddział wziął udział we wszystkich uroczystościach żałobnych. Prezes Oddziału złożył imieniem tegoż kondolencję w starostwie z powodu zgonu śp. Marszałka Piłsudskiego.

Skawina: Dnia 19. maja br. odbyło się z inicjatywy naszej Drużyny w Synagodze, nabożeństwo żałobne za spokój duszy śp. Marszałka Piłsudskiego. Wspomnienia żałobne wygłosił przewodniczący Drużyny Ob. Markiewicz, zaś kazanie rabin Fraenkel. W nabożeństwie wzięło udział całe społeczeństwo żydowskie, a z ramienia władz obecny był komisarz miasta p. mjr. Pukło oraz przedstawiciele różnych organizacyj. Ponadto zorganizowano akcję składkową na fundusz budowy kopca Marszałka Piłsudskiego.

Żywiec: Delegatura w myśl okólnika Zarządu Okręgu zwołała zebranie żałobne, na którem odczytano Orędzie Pana Prezydenta Rzeczypospolitej. Dnia 15. maja br. złożyła delegacja na ręce Starosty żywieckiego kondolencje. W dniu tym wzięli członkowie udział w pochodzie żałobnym, zorganizowanym przez Zarząd Gminy oraz w nabożeństwie w Synagodze, gdzie jeden z członków odczytał Orędzie Pana Prezydenta Rzeczypospolitej. Ponadto wszczęto zbiórkę wśród członków na fundusz budowy kopca Marszałka Piłsudskiego na Sowińcu.

Krynica: W myśl okólnika Zarządu Okręgu, urządził przewodniczący delegatury Ob. Dr. Edelman zebranie żałobne dla uczczenia pamięci śp. Marszałka Piłsudskiego. Uroczystość odbyła się w Domu Zdrojowym przy współudziale Dyr. Nowotarskiego, burmistrza Mgra Zakrzewskiego, wiceprezesa B. B. W. R. Prof. Kryńskiego oraz wszystkich bratnich organizacyj, władz wojskowych i cywilnych. Na zebraniu tem wygłosił Ob. Dr. Edelman krótkie przemówienie, poczem Dr. Rosenberg odczytał Orędzie Pana Prezydenta Rzeczypospolitej. Następnie wysłano telegramy kondolencyjne do p. Marszałkowej itd.

Mielec: Członkowie delegatury wzięli udział w nabożeństwie żałobnem w Synagodze, na którem wygłosił przemówienie imieniem kombatantów Ob. Dr. Aleksander Atlas. Ponadto urządzono zbiórkę na kopiec śp. Marszałka Piłsudskiego.

Koło Przyjaciół przy Zw. Ż. U. W. o N. P. w Krakowie: Dnia 21. czerwca br. odbyło się posiedzenie żałobne Prezydjum, poświęcone pamięci śp. Marszałka Piłsudskiego. Pamięć uczcili obecni chwilą milczenia, poczem Prezes Koła p. Dr. Alfred Kraus wygłosił przemówienie. Dla uczczenia pamięci Wodza Narodu uchwalono jednomyślnie zapisać pierwszych 100 członków Koła do Ligi Morskiej i Kolonjalnej.

Kadra Młodych przy Zw. Ż. U. W. o N. P. w Krakowie: Dnia 19. maja br. urządziła Kadra Uroczystą Akademję Żałobną, by imieniem młodzieży żydowskiej uczcić pamięć śp. Marszałka Piłsudskiego. Na Akademję, na którą złożyły się przemówienia Ob. Dra Natana Oberlaendera oraz Prezesa Kadry Młodych Marcelego Rosenfelda, przybyli między innymi Prezes Zarządu Oddziału Ob. Dr. Ernest Ader, Kurator „Kadry Młodych" Ob. Dr. Aleksander Adler, Wiceprezes Prokuratorji Generalnej Rzeczypospolitej Oddziału w Krakowie p. Dr. A. Kraus, Naczelnik Wydziału Zarządu Miasta p. Dr. R. Reiner, delegaci krakowskich organizacyj młodzieżowych i liczni członkowie „Kadry Młodych". Akademja Żałobna zakończona została odegraniem „Pierwszej Brygady", zwolnionej do rytmu marsza żałobnego.

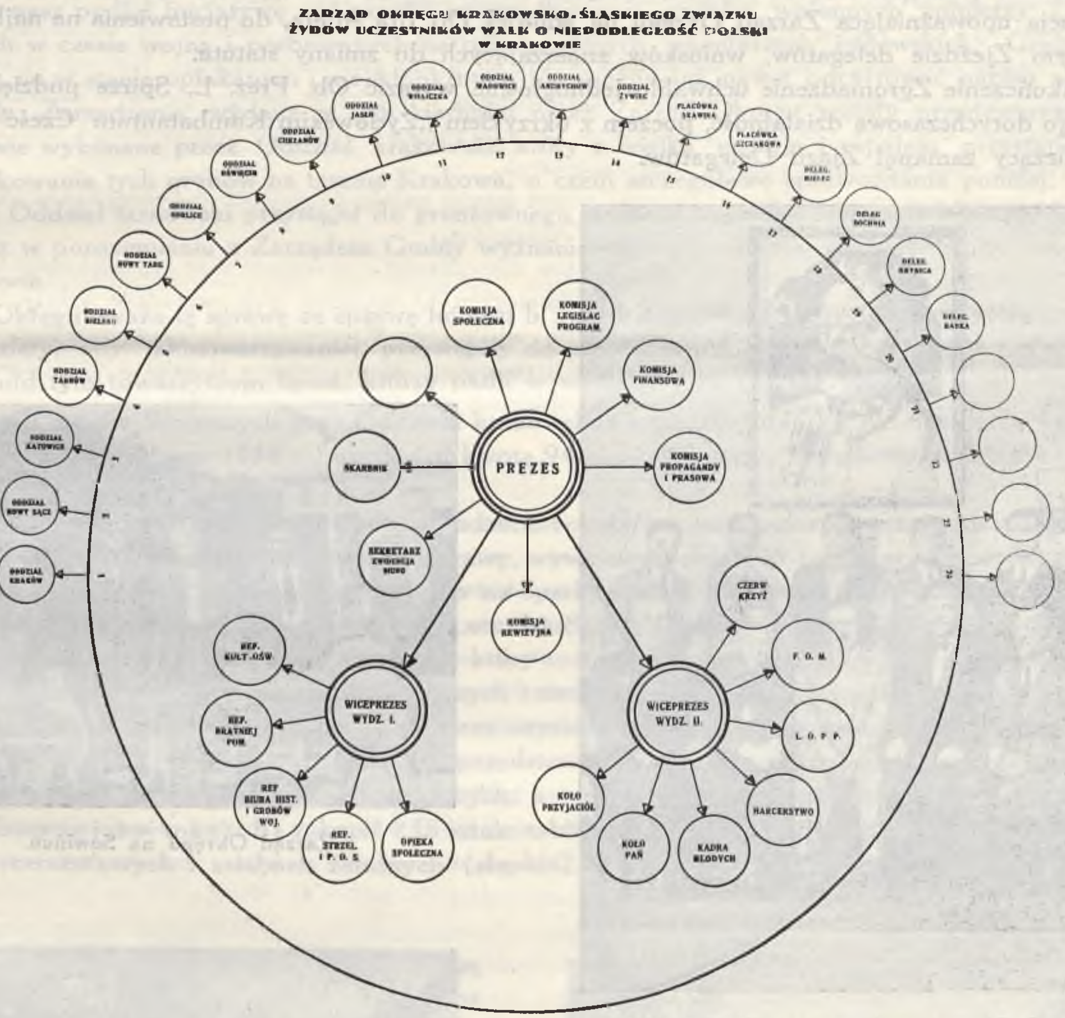
Z Kancelarji Cywilnej Pana Prezydenta Rzeczypospolitej Zarząd Okręgu otrzymał pismo następującej treści:

„Odpowiadając na słowa żałoby, Kancelarja Cywilna z polecenia Pana Prezydenta Rzeczypospolitej przesyła Jego Orędzie do Obywateli Rzeczypospolitej o zgonie Pierwszego Marszałka Polski śp. Józefa Piłsudskiego". — Szef Kancelarji Cywilnej".

Ob. Prezes Okręgu otrzymał od Pana Prezydenta miasta Krakowa pismo następującej treści: „Kraków, dnia 18. maja 1935 r. Do Pana Leopolda Spiry Dyrektora Krakowskiej Kasy Targowej, w Krakowie. — „W związku z dokonanym dziś wiekopomnym obrzędem złożenia przez Naród w podziemiach grobów królewskich na Wawelu NAJDROŻSZYCH ZWŁOK ŚP. JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO, PIERWSZEGO MARSZAŁKA POLSKI, WODZA NARODU, OJCA OJCZYZNY I OBYWATELA HONOROWEGO M. KRAKOWA, poczuwam się do obowiązku wyrażenia Panu, serdecznej podzięki za nadzwyczaj ofiarną i gorliwą działalność w toku organizacji tych pamiętnych i podniosłych uroczystości. W szczególności czuję się zobowiązany dla Pana za niestrudzone Jego wysiłki, jako Przewodniczącego sekcji wyżywienia w Komitecie Uroczystości Pogrzebowych, dzięki czemu zaopatrzenie w żywność wielotysięcznych rzesz zostało zorganizowane w sposób najbardziej wzorowy i celowy. — Prezydent stoł. król. m. Krakowa Dr. Mieczysław Kaplicki mp.”.

W czwartek dnia 27. czerwca br. Zarząd Okręgu wziął udział w sypaniu Kopca na Sowińcu, zaś w dniu 4. lipca br. Oddział krakowski.

III. Praca organizacyjna okręgu

Schemat organizacji okręgu krakowsko-śląskiego.

1. OKRĘGOWY ZJAZD DELEGATÓW

Dnia 9. czerwca 1935 r. odbył się w lokalu Związku Rynek Gł. 10 II. Zjazd Delegatów Okręgu Krakowsko-Śląskiego przy licznym udziale reprezentantów Oddziałów z prowincji, Kadry Młodych, Koła Pań i Koła Przyjaciół. Po wyborze władz zgromadzenia, Ob. prez. Okr. L. Spira przedstawił w zarysie działalność Związku na terenie Okręgu Krakowsko-Śląskiego, poczem Prezesi Oddziałów złożyli sprawozdanie z pracy Oddziałów, wytyczając równocześnie program działania na przyszłość.

W dyskusji poruszono cały szereg najżywotniejszych spraw wewnętrzno-organizacyjnych oraz stosunek Związku do Federacji i bratnich organizacyj oraz do społeczeństwa żydowskiego.

Na wniosek Ob. Dra Kanarka udzielono jednogłośnie ustępującemu Zarządowi absolutorjum, poczem przystąpiono do wyboru Zarządu i Komisji Rewizyjnej Okręgu.

Na wniosek Przew. Komisji Matki Ob. Dra Schönwettera, wybrano jednogłośnie:

Prezesem Zarządu Okręgowego: Ob. Leopolda Spirę; **Członkami Zarządu:** Dra Józefa Aubera, Fryderyka Freunda, Dra Ludwika Freundlicha, Henryka Hochwałda, Dra Karola Peczenika, Dra L. Schermanta, Dyr. Karola Singera, Inż. Dra Józefa Tauba i Inż. Henryka Taubmana; **Zastępców Członków Zarządu:** Inż. Fryderyka Freundlicha i Ignacego Hönicha.

Członkami Komisji Rewizyjnej: Juljusza Goldberga, Zygmunta Mühlsteina, Dra Romana Rothirscha, Dra Adolfa Sasa i Dra Salomona Schleichera.

Zgromadzenie uchwaliło jednogłośnie wysłać do Pana Wojewody Krakowskiego telegram następującej treści:

„Zjazd Delegatów Okręgu Krakowsko-Śląskiego Związku Żydów Uczestników Walk o Niepodległość Polski, uchwalił przesłać Panu Wojewodzie zapewnienia wytrwałej pracy dla dobra Rzeczypospolitej w myśl ideologji Pierwszego Marszałka Polski".

Ponadto wysłano telegramy podobnej treści do Pana Wojewody Śląskiego Dra Grażyńskiego oraz do Zarządu Głównego.

Na wniosek Komisji Matki uchwalono jednogłośnie cały szereg rezolucyj, z których najważniejszą jest rezolucja upoważniająca Zarząd Okręgu na wniosek Ob. dra Adera, do postawienia na najbliższym Walnym Zjeździe delegatów, wniosków zmierzających do zmiany statutu.

Na zakończenie Zgromadzenie uchwaliło jednogłośnie wyrazić Ob. Prez. L. Spirze podziękowanie za Jego dotychczasową działalność, poczem z okrzykiem „Żydowskim Kombatantom Cześć", Przewodniczący zamknął Zjazd Delegatów.

Zarząd Okręgu, wybrany na Zjeździe Delegatów

Zarząd Okręgu na Sowińcu.

2. PRACA KULTURALNO-OŚWIATOWA.

Miesiące letnie są okresem, w którym praca we wszystkich organizacjach słabnie. Z powodu wyjazdów feryjnych maleje frekwencja członków w świetlicach i dlatego okres ten winien być wyzyskany dla przygotowania programu dla prac kulturalno-oświatowych na okres jesienny i zimowy. Należy więc już teraz przygotować odpowiednie odczyty na najbliższy okres, należy wyzyskać ten czas dla stworzenia bibljotek w oddziałach, należy również ułożyć program wieczorów dyskusyjnych, na aktualne tematy, w którychby brali udział o ile możności wszyscy członkowie Oddziału, gdyż wykształcenie odpowiedniej liczby mowców należy również do zadań sekcji kulturalno-oświatowej.

3. BIURO HISTORYCZNE.

Zarząd Okręgu rozesłał Oddziałom kwestjonarjusze w sprawie udziału członków w walkach i pracach o Niepodległość Polski. W kwestjonarjuszach tych chodzi o dokładny opis walk i prac niepodległościowych naszych członków dla użytku biura historycznego.

Praca ta została podzielona na etapy, a Oddziały miały w pierwszym etapie przesłać Zarządowi Okręgu kwestjonarjusze wypełnione przez członków odznaczonych Orderem „Virtuti Militari" i „Krzyżem Niepodległości". Niestety zbieranie tych materjałów idzie bardzo powoli, co znacznie utrudnia prace biura historycznego. Dlatego też Obywatele Prezesi Oddziałów zechcą osobiście przypilnować tej sprawy i wydać odpowiednie zarządzenia w kierunku bezwłocznego wykonania zleconych prac.

Zarząd Okręgu przykłada bowiem bardzo wielką wagę do prac biura historycznego, gdyż biuro to ma nietylko rejestrować fakty historyczne z udziału Żydów w walkach o Niepodległość Polski, ale ma za zadanie fakty te publikować.

4. GROBY WOJENNE.

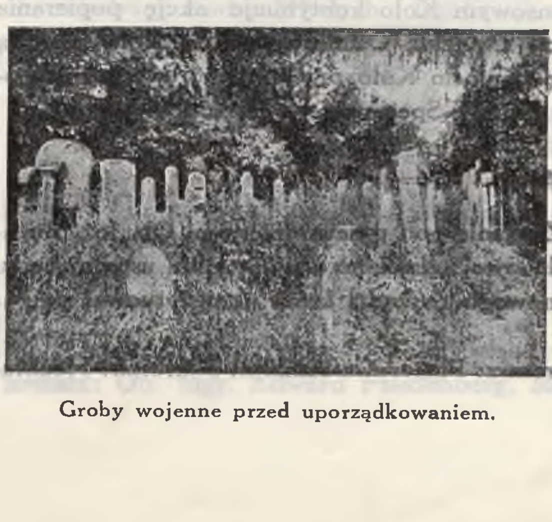
Związek nasz podjął inicjatywę w kierunku uporządkowania grobów wojennych żołnierzy Żydów poległych w czasie wojny i pochowanych na poszczególnych cmentarzach żydowskich. Groby te znajdują się w stanie opłakanym i niejednokrotnie nie można już nawet odcyfrować napisu na nagrobkach. Zarządzenia wydane w tym kierunku przez Zarząd Okręgu zostały przedewszystkiem skwapliwie wykonane przez Oddział krakowski, który z wielką energją i zapałem przystąpił do uporządkowania tych grobów na terenie Krakowa, o czem szczegółowe sprawozdania poniżej.

Ostatnio Oddział tarnowski przystąpił do gruntownego remontu nagrobka legjonisty błp. inż. S. Reicha, oraz w porozumieniu z Zarządem Gminy wyznaniowej, porządkuje również groby wojenne w Tarnowie.

Zarząd Okręgu uważa tę sprawę za sprawę honoru b. Kombatantów Żydów i dlatego wzywa wszystkie Oddziały, aby jaknajenergiczniej przystąpiły do prac w tym kierunku, aby choć w ten sposób oddać hołd tym towarzyszom broni, którzy padli w walkach o Niepodległość.

1) Sekcja Grobów Wojennych przy Oddziele krakowskim urządziła zbiórkę na cmentarzu żydowskim w dniu 22. czerwca 1934 r., uzyskując kwotę 94 zł., którą zużyto na roboty cmentarne i konserwację.

2) Z wiosną 1935 r., tj. 15. maja przeprowadzono roboty konserwacyjne na cmentarzu, a mianowicie: a) oczyszczono cały teren grobów z trawy, wywieziono około 15 fur ziemi i gruzów oraz postawiono prowizoryczne oparkanienie. Drzewo na oparkanienie podarował Ob. Inż. Lilienthal. Farby na pomalowanie parkanu podarowała firma Lutz. b) Sekcja Grobów Wojennych uzyskała 200 kg. cementu od firmy Sonnenschein w Krakowie, który to cement zostanie użyty w późniejszych robotach cmentarnych. c) Sekcja Grobów Wojennych rozesłała do 63 gmin żydowskich okólnik z prośbą o doręczenie rodzinom po poległych, celem uzyskania poparcia akcji konserwacji grobów wojennych. d) Dnia 15. lipca 1935 r. udali się przedstawiciele Związku na cmentarz, celem ustalenia i podjęcia nowych robót przy grobach wojennych, a mianowicie: a) ponowne wyplewienie chwastów (roboty są już w toku); b) zakupić 238 sztuk tabliczek emaljowanych i przymontować je na słupkach cementowych i sztabach żelaznych (słupki 25.25, żelazo 25 mm. średnicy).

Groby wojenne przed uporządkowaniem.

Groby wojenne w trakcie uporządkowania.

5) Ponadto uchwalono na posiedzeniu Bratniej Pomocy w pełnym składzie, że raz do roku ma się odbyć nabożeństwo na cmentarzu po poległych z ramienia naszego Związku przy współudziale władz, tj. w niedzielę przed sądnym dniem każdego roku o godz. 12 w południe, począwszy od 1935 r.

6) Poza przewidzianemi powyżej pracami zrobiono kilka zdjęć fotograficznych przed i po uporządkowaniu cmentarza. Sekcja zamierza założyć album pamiątkowy po poległych i w tym celu zrobiła już kilka zdjęć z pomników odznaczonych z poległych żołnierzy na polu bitwy.

5. STRZELECTWO.

Zarząd Okręgu ufundował puhar przechodni swego imienia jako nagrodę przechodnią dla najlepszej drużyny strzeleckiej, wyłonionej z Oddziałów wchodzących w skład Okręgu krakowsko-śląskiego. Pierwsze międzyoddziałowe zawody strzeleckie o puhar przechodni zorganizował zgodnie z uchwałą Zarządu Okręgu, Oddział krakowski. Zawody te odbyły się dnia 7. lipca br. na strzelnicy małokalibrowej przy ulicy Zwierzynieckiej L. 26. Puhar przechodni zdobył zespół Oddziału krakowskiego w składzie Ob. Samuel Grobler, Leopold Herczka, Ignacy Hönich, Bruno Spanauf i Salomon Weinreb. II-gie miejsce zdobył zespół Oddziału katowickiego. W konkurencji indywidualnej I-sze miejsce zdobył 0b. Natan Berlach Katowice, II-gie miejsce Ob. Grobler Samuel Kraków, III-e miejsce zdobył Ob. Frister Izydor Katowice. Po odbytych zawodach zebrali się uczestnicy zawodów w lokalu Związku, gdzie po ogłoszeniu wyników przez przewodniczącego Komisji strzeleckiej Ob. Dra Henryka Gehorsama, nastąpiło przemówienie i wręczenie puharu przez Wiceprezesa Zarządu Okręgu Ob. Dra Ludwika Schermanta do rąk prezesa Oddziału krakowskiego Ob. Dra Ernesta Adera oraz wręczenie nagród indywidualnych.

Zarząd Okręgu przypomina, że w obecnej porze letniej należy przystąpić do energicznej akcji szerzenia sportu strzeleckiego wśród członków Oddziałów.

W tym celu należy urządzać zaprawy strzeleckie dla członków Oddziału a w jesieni każdy Oddział powinien przeprowadzić oddziałowe zawody strzeleckie. O terminie tych zawodów należy z góry zawiadomić Zarząd Okręgu, który ewentualnie wyśle swego reprezentanta na te zawody.

Również należy nawiązać kontakt z Związkiem Strzelectwa Sportowego i łącznie z tym Związkiem brać udział w zawodach strzeleckich, organizowanych przez związki pokrewne.

6. KOŁO PRZYJACIÓŁ.

Przygotowane przez Zarząd K. P. imprezy, mające się odbyć w okresie sprawozdawczym, a mianowicie, uroczystość ku czci płk. Berka Joselewicza, wieczór towarzyski, uroczystości sztandarowe i zgromadzenie sprawozdawcze — odpadły, na skutek żałoby narodowej. Prace Koła odbywają się w komisjach: organizacyjno-propagandowej, społecznej i sportowej. Polega na propagowaniu idei Związku wśród społeczeństwa, przygotowaniu akcji odczytowej i społecznej oraz organizacji sportowej, a specjalnie sportu pływackiego i strzeleckiego na okres powakacyjny wśród członków. Prowadzona równocześnie akcja werbunkowa dała wyniki dodatnie — przysparzając Kołu kilkudziesięciu nowych członków.

Uchwałą Zarządu postanowiono nie organizować żadnych publicznych uroczystości żałobnych ku czci śp. Marszałka Józefa Piłsudskiego. Hołd pamięci Wodza Narodu oddano na specjalnie w tym celu zwołanem posiedzeniu Prezydjm Koła, na którem uchwalono powstrzymać się od urządzania wszelkich imprez na przeciąg 3-ch miesięcy oraz opodatkować Koło Przyjaciół na cel państwowotwórczy (Liga Morska i Kolonjalna). W zakresie finansowym Koło kontynuuje akcję popierania Kadry Młodych oraz aktualnych poczynań społecznych Związku. Ostatnio poparło Koło znaczną kwotą akcję harcerską Związku. Niepowetowaną stratę poniosło Koło przez śmierć swych zasłużonych członków błp. Dra Józefa Fusmanna oraz Dyr. Juljusza Sperlinga. — Cześć Ich pamięci!

7. KOŁO PAŃ.

Koło Pań odbyło dnia 10. maja br. doroczne Walne Zebranie pod przewodnictwem Ob. Inż. Buchnera, kuratora Koła, Pań, na którem na wniosek p. Landauowej udzielono absolutorjum ustępującemu Zarządowi, następnie przystąpiono do wyboru władz nowego Zarządu, który ukonstytuował się następująco:

Prezes: Hornowa Lina; Wiceprezes: Grünbergowa; Sekretarz: Pastorowa Amalja; Skarbnik: Heublu-

mowa Mina; Członkinie Zarządu: Schenkerowa Anna, Buchnerowa Anna, Freundlichowa, Lamensdorfowa.

Zarząd odbył w czasokresie sprawozdawczym szereg posiedzeń i postanowił:

1) wciągnąć panie (będące członkiniami Koła Pań) z Koła Przyjaciół do współpracy oraz wystosować apel do żon, córek i sióstr członków Związku, aby się zapisały na członkinie do Koła Pań.

2) wydać legitymacje członkiniom Koła Pań, na podstawie których mogłyby korzystać ze zniżek do kin, teatrów, drogueryj, aptek, zakładów kąpielowych, pływalni i różnych sklepów.

3) po ferjach szkolnych ponowić kursy języków angielskiego i francuskiego.

4) założyć kurs szycia, kroju oraz sekcję pośrednictwa pracy.

5) dopilnować sprawę imprez dochodowych przez urządzanie herbatek towarzyskich z programem urozmaiconym jak: prelekcje, śpiewy, koncerty muzyki poważnej, przeplatanej produkcjami wokalnemi.

6) Urządzić 2—3 razy w miesiącu odczyty treści naukowej.

Przewidziane również jest urządzanie kiermaszów dla dzieci tak porą zimową jak i letnią, — współpraca w sekcji harcerskiej.

Dnia 18. czerwca br. Koło Pań wysłało 20 dzieci najbiedniejszych członków Związku na kolonję letnie do Jordanowa za fundusze uzyskane z imprez urządzanych przez Zarząd Koła.

8. KADRA MŁODYCH.

Organizacja ta rozwija się po zatwierdzeniu statutu bardzo pomyślnie. Prace prowadzone są w sekcjach:

1) Sekcja wychowania obywatelskiego, która prowadzi swą pracę przez zebrania ogólne i seminarja, na których było wygłoszonych szereg odczytów i pogadanek,

2) Sekcja propagandy, która zajmuje się werbowaniem członków i kształceniem instruktorów propagandowych,

3) Sekcja bratniej pomocy. Zorganizowała ona bezpłatną względnie ulgową pomoc lekarską, prawną i aptekarsko-drogeryjną dla członków i udzielała w ramach swych środków doraźnej pomocy finansowej na cele tego rodzaju jako opłaty akademickie dla niezamożnych członków. Uzyskała również zniżki do teatrów, kin, pływalni etc. Sekcja powyższa ma w najbliższym czasie zająć się uzyskaniem korepetycyj dla niezamożnych członków. W projekcie — zorganizowanie menzy akademickiej i udzielanie stypendjów.

4) Sekcja społeczna pracowała w Żydowskim Komitecie Pomocy, delegując codziennie 2 członków do wydawania posiłków bezrobotnym, organizując akcję dla zbiórki funduszów na rzecz tychże, oraz kontrolę wydawania zasiłków i działała na tem polu jako jedyna organizacja młodzieżowa. Sekcja zorganizowała własne Koło L.M.K., brała udział we wszystkich akcjach L.O.P.P. jak i F.O.M. zarówno w r. 1934 jak i 1935, w akcji zbiórki na rzecz powodzian w r. 1934 i przygotowuje kurs sanitarny i obrony przeciwgazowej. P.C.K. Sekcja zorganizowała również zwiedzanie interesującej Wystawy Hygjenicznej P.C.K., urządzonej przez Zw. Ż. U. W. o N. P.

5) Sekcja harcerska rozwija się również przez powiększanie ilości instruktorów zuchowych i harcerskich, którzy wprawiają się, prowadząc zorganizowane gromady przy poszczególnych szkołach. Instruktorzy ci pracują również na obozach i kolonjach, urządzonych przez instytucje będące związane ze Związkiem Żydów Uczestników Walk o Niepodległość Polski.

6) Sekcja imprezowa zorganizowała dwie udane imprezy towarzyskie. Członkowie Kadry Młodych współpracują w biurze historycznem, prowadzonem przez Związek, a wkońcu organizują dalsze sekcje, jak sportową, szachową, bibljotekarską, muzyczną oraz kółko literacko-artystyczne.

Po rejestracji Kadry Młodych i legalizacji statutu odbyło się w dniu 28. kwietnia 1935 r.

Pierwsze Zwyczajne Walne Zgromadzenie członków Kadry Młodych.

Poza licznie zebranymi członkami, wzięli w niem udział i delegaci Zw. Ż. U. W. o N. P., a to Prezes Zarządu Oddziału Krakowskiego Ob. Mec. Dr. E. Ader, Kurator „Kadry Młodych", Ob. Mec. Dr. A. Adler, Ob. Dyr. K. Singer i Ob. mjr. Ł. Weinstein. Po zagajeniu przez przewodniczącego obrad Ob. M. Rosenfelda i przemówieniach delegatów Związku, odczytane zostały sprawozdania z dotychczasowej działalności, poczem po żywej dyskusji, udzielono ustępującemu Zarządowi votum absolutorium. Skolei przystąpiono do wyboru władz Stowarzyszenia, które dały wyniki następujące:

a) **Zarząd** (po ukonstytuowaniu się w dniu 5. V. br.): **Prezes:** Ob. Marceli Rosenfeld (ref. ideowy i wychowania obywatel.), **Wiceprezes:** Ob. Izak Eintracht (ref. propagandy i weryfik.), **Sekretarz:** Ob. Mgr. Edward Friedenberg, **Skarbnik:** Ob. Karol Botwin. **Członkowie Zarządu:** Ob.

Romuald Fuhrschmied (ref. Brat. Pomocy), Ob. Józef Goldstein (ref. sport.-zuchowy), Ob. Mgr. Ludwik Selzer (ref. społecz.).

b) **Komisja Rewizyjna:** ob.ob. Gabrjel Bergler, Zygmunt Friediger, Norbert Gärtner. **Zastępcy:** Ob. Ob. Edward Nabel, Oskar Herstein.

c) **Sąd Koleżeński:** Ob. Ob. Mgr. Karol Kalmus, Mgr. Marek Königl, Dr. Feliks Weissberg. **Zastępcy:** Ob. Ob. Salomon Schiffer, Franciszka Hornówna.

Na skutek rezolucji Walnego Zebrania przesłane zostały listy hołdownicze do Pana Prezydenta R. P., Pana Marszałka Józefa Piłsudskiego, Pana Premjera Walerego Sławka, Pana Wojewody Krakowskiego, Pana Prezydenta miasta Krakowa i Zarządu Głównego Zw. Ż. U. W. o N. P.

W odpowiedzi otrzymała Kadra list z podziękowaniem za przesłane wyrazy hołdu z Kancelarji Cywilnej Pana Prezydenta Rzeczypospolitej i z kancelarji osobistej Pana Marszałka Józefa Piłsudskiego, datowany z **dn. 11. maja br.** o treści: „Z polecenia p. Marszałka dziękuję za przesłany list hołdowniczy. Sekretarz osobisty: K. Iłłakowiczówna mp.", oraz od Zarządu Głównego Zw. Ż. U. W. o N. P. w Warszawie, który pisze m. i.: „Zarząd Główny Związku wyraża przekonanie, że Kadra Młodych spełni doniosłą rolę w utrwaleniu podstaw mocarstwowej potęgi Rzeczypospolitej, opartej na szczęściu wszystkich Jej obywateli". „Kadra Młodych" okryta na równi z całą Polską głęboką żałobą po śmierci I. Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego, wzięła żywy udział w manifestacjach żałobnych ku czci Zmarłego Wodza, a to:

a) wysłała telegramy kondolencyjne do Pana Prezydenta R. P., do Pana Premjera Sławka i do Pana Wojewody krakowskiego,

b) wydała specjalną odezwę do młodzieży żydowskiej, rozlepioną na ulicach miasta,

c) wysłała delegację na uroczystości pogrzebowe,

d) zorganizowała w dniu 19. maja br. w pięknie ozdobionej sali Kollegjum Wykładów Naukowych Uroczystą Akademję Żałobną, by imieniem państwowej młodzieży żydowskiej uczcić nieśmiertelną pamięć Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Na Akademję, na którą się złożyły podniosłe przemówienia p. Mec. Dra Natana Oberlaendera i Prezesa „Kadry Młodych", Marcelego Rosenfelda, przybyli m. i.: Prezes Zarz. Oddz. Krak. Zw. Ż. U. W. o N. P. p. Mec. Dr. E. Ader, Kurator „Kadry Młodych", p. Mec. Dr. A. Adler, Wiceprezes Prokuratorji Gener. R. P. p. Dr. A. Kraus, Nacz. Wydz. Zarz. Miasta p. Dr. R. Reiner, delegaci krakowskich organizacyj młodzieżowych i liczni członkowie „Kadry Młodych".

W poważnym nastroju utrzymana Akademja Żałobna zakończona została odegraniem ulubionej pieśni Zmarłego — „Pierwszej Brygady", zwolnionej do rytmu marsza żałobnego.

e) Sprawozdania z powyższej Akademji ogłoszone zostały w „Il. Kuryerze Codz." (Nr. 143), w „Now. Dzienniku" (Nr. 139), oraz przez „Polskie Radio", jak również złożone w Archiwum Akt Dawnych m. Krakowa.

„Kadra Młodych" zdołała skupić dookoła siebie tę część młodzieży akademickiej, która dotychczas nie mogąc się wyżyć w ramach istniejących organizacyj, obecnie w ramach wspólnej ideologji dąży i będzie jeszcze w silniejszym stopniu dążyć do zajęcia odpowiednich miejsc i stanowisk w Związkach ogólno-akademickich, naukowych i samopomocowych, współpracując na tym terenie z innemi organizacjami, stojącemi na platformie konstruktywnej pracy dla Państwa.

Zarząd odbywa posiedzenia przynajmniej 1 raz na tydzień omawiając na nich bieżące sprawy i przygotowując program prac. Co miesiąc wydaje Zarząd specjalne komunikaty powielane, omawiające bieżące sprawy organizacyjne, które to komunikaty rozsyłane są wszystkim członkom.

Poza zebraniami i seminarjami, członkowie schodzą się codziennie w lokalu, spędzając czas na czytaniu czasopism, grze w szachy itp. oraz rozmowach i dyskusjach.

W połowie czerwca br. odbył się w Krakowie Walny Zjazd Delegatów Zw. Ż. U. W. o N. P., który m. i. uchwalił przystąpić do żywej organizacji oddziałów „Kadry Młodych" przy wszystkich oddziałach Związku na terenie Okręgu Krakowsko-Śląskiego. Do tych oddziałów rozesłany został już przez nas materjał propagandowy i szczegółowe instrukcje i wskazówki, a w czasie wakacyj ma nastąpić (wzgl. już częściowo nastąpił) objazd wszystkich oddziałów przez naszego delegata, by na miejscu współpracować w organizowaniu oddziałów „Kadry Młodych". Jak dotychczas, otrzymaliśmy wiadomości, iż w stadjum organizacyjnem są już oddziały K. M. w Chrzanowie, Katowicach, Nowym Sączu, Oświęcimiu, Tarnowie i Jaśle.

9. HARCERSTWO.

Zgodnie z zapowiedzią naszą, podaną w Biuletynie Nr. 3 ust. 14, urządził Komitet Organizacyjny Przyjaciół Harcerstwa przy naszym Związku, kolonję i obóz zuchowo- harcerski w przepięknej miejscowości górskiej w Zawoji, u stóp Babiej Góry.

Chcąc umożliwić wzięcie udziału w kolonji i obozie, najstarszym sferom społeczeństwa, ustalił Komitet organizacyjny tej imprezy, bardzo niskie ceny za pomieszczenie i utrzymanie, a ponadto część dzieci przyjęta została bezpłatnie. Impreza udała się nadzwyczajnie, gdyż ilość uczestników I-go turnusu przekroczyła liczbę 60 osób, jakkolwiek Komitet miał zamiar początkowo urządzić kolonję w całkiem skromnych rozmiarach.

Dzieci i młodzież są z pobytu bardzo zadowolone, czego najlepszym dowodem jest, że większość dzieci nie chciała wracać do domu, prosząc o pozostawienie ich na II-gim turnusie, który uzupełniony nowozgłoszonymi, obejmuje liczbę również ponad 60 uczestników.

Kolonja zuchowa i obóz harcerski prowadzone są przez wytrawnych, fachowych instruktorów, którzy zaskarbili sobie miłość i przywiązanie naszych dzieci. Uczestnicy tak kolonji, jak obozu nabierają dzielności, poczucia obowiązku, a co najważniejsze — samodzielności. Wszystkie te zalety są w ten sposób wszczepiane i rozwijane, że dzieci nie odczuwają z tego powodu przykrości, lecz odwrotnie uważają to wszystko za zabawę.

Nasza kolonja harcerska w Zawoji.

Rozbijanie obozu.

Ułożenie krzyża legjonowego i ogniska w dn. 6. VIII. br.

Przy II-gim turnusie urządzone zostały 2 kursy instruktorskie, a to jeden dla wodzów zuchowych, II-gi zaś dla zastępowych. Przez utworzenie kursów zastępowych, nasz Komitet Organizacyjny wyszedł z początkowego stadjum organizowania ruchu zuchowego, przechodząc w dalszy etap pracy, t.j. zorganizowanie zastępów harcerskich.

Po ukończeniu obozu i kolonji zostaną zorganizowane gromady zuchowe i zastępy harcerskie rozwiązane, aby uczestnicy kolonji i obozu weszli w szeregi harcerskie przy poszczególnych szkołach.

Deficyt z tej kolonji zostanie pokryty z funduszów Związku.
Po rozpoczęciu roku szkolnego, zamierza Komitet swoją pracę rozszerzyć przez przyciągnięcie do współpracy wszystkich rodziców uczestników obozu i kolonji.
Ponieważ nasza kolonja urządzona w zimie w Rabce oraz kolonja i obóz w Zawoji udały się w zupełności, zamierza Komitet, kolonje takie w dalszym ciągu organizować, a pierwszą następną kolonją będzie kolonja zimowa, do przygotowania której przystąpi Komitet w najbliższym czasie.
Stan zdrowotny obozu i kolonji był bardzo dobry, do czego przyczyniła się opieka lekarza, który został przez Komitet specjalnie na koloję wysłany.

10. L. O. P. P.

Koło Miejscowe LOPP. przy Związku Żydów Uczestników Walk o Nieodległość Polski komunikuje, że w czasie zbiórki ulicznej na cele LOPP. w dniach 12. i 19. bm. zorganizowało obsługę 16 stolików. Zbiórka uliczna przy stolikach, powierzonych pieczy Miejscowego Koła dała w wyniku w dniu 12. b. m. przeszło 450.— złotych, w dniu 19. b. m. około 450.— złotych. Wynik sumaryczny zbiórek ulicznych na cele LOPP. przy wyżej wymienionych stolikach, dał w wyniku przeszło 900.— złotych, t.j. stokilkadziesiąt złotych więcej, niż w roku ubiegłym. Przy zbiórkach ulicznych na cele LOPP. w dniach 12. i 19. b. m. współpracowało przeszło sześćdziesiąt członkiń z miejscowego Koła Pań, nadto osiemnaście członkiń i członków miejscowej ,,Kadry Młodych".
Każda z osób wyżej wymienionych otrzyma w najbliższych dniach podziękowanie za gorliwą i bezinteresowną pracę od Obwodu Miejskiego LOPP.
Dokładne wyniki zbiórek ulicznych z dni 12. i 19.bm. będziemy mogli podać do wiadomości po otrzymaniu odpowiednich wiadomości od Obwodu Miejskiego LOPP.
Akcja propagandowa wśród społeczeństwa żydowskiego rozwija się w dalszym ciągu. Na terenie Krakowa przystąpiono do organizacji Komitetów dzielnicowych, przyczem zostali mianowani przez Obwód Miejski komisarze dzielnicowi dla dzielnicy VII i VIII-ej. Akcja ta odbywa się w ramach organizacyjnych Zarządu Obwodu miejskiego i z jego ramienia.
Praca w oddziałach Okręgu krakowsko-Śląskiego postępuje również naprzód, a to:
Katowice: Tamtejszy Wojewódzki Komitet organizacyjny nawiązał ścisły kontakt z władzami L.O.P.P. oraz przedstawicielami społeczeństwa żydowskiego.
Na terenie Śląska istnieje 10 Kół żydowskich, a to w Katowicach, Rybniku, Mikołowie, Cieszynie itd. Sekcje żydowskie istnieją w Kołach Miejscowych w Tarnowskich Górach i Lublińcu. Ogółem w szeregach L.O.P.P. skupia się na Śląsku około 850 Żydów.
Tarnów: Akcja rozwija się przy ścisłej współpracy z tamt. władzami L.O.P.P. bardzo pomyślnie, przyczem dotychczas pozyskano około 300 członków.
Nowy Targ: Utworzone Koło przy Związku Żydów Uczestników Walk o Niepodległość Polski, liczy 35 członków.
Gorlice: Delegat Komitetu zasiada w Zarządzie Obwodu miejskiego. Koło przy Związku Żydów Uczestn. Walk o Niepodległość Polski liczy 25 członków, pozatem znaczna ilość Żydów przystąpiła wprost do tut. Obwodu.
Oświęcim: Zorganizowano szereg odczytów. Założone Koło liczy 125 członków. Udział w zbiórce w czasie Tygodnia L.O.P.'u wyraził się kwotą 71 zł.
Chrzanów: Zorganizowano szereg odczytów. Założone Koło miejscowe liczy 84 członków. Komitet nasz działający w Chrzanowie zorganizował poza Kołem w Chrzanowie 180 Żydów w Jaworznie, którzy należą do Obwodu, następnie Koło w Szczakowie z 40 członkami oraz organizuje Koła w Krzeszowicach i Trzebini.
Jasło: Ilość członków Koła miejscowego wynosi 28,, zaś znaczna ilość Żydów należy wprost do tamtejszego Obwodu.
Nowy Sącz: Założone Koło liczy ponad 160 członków. Komitet przystępuje do akcji wśród najszerszych warstw społeczeństwa żydowskiego, dzieląc w tym celu miasto na rejony.
Skawina: Nie stworzono odrębnego Koła ze względu na istniejące Koło miejskie. Natomiast nasza drużyna brała bardzo czynny udział w Tygodniu L.O.P.P. z inicjatywy naszego Ob. M. Markiewicza zwołano zgromadzenie Żydów do bożnicy, na którem obecny był burmistrz miasta mjr. Pukło i przewodniczący Miejskiego Koła L.O.P.P. płk. Hachorkiewicz. Po zebraniu zwerbowano dla miejskiego Koła około 30 nowych żydowskich członków. Płk. Hachorkiewicz wyraził się z naj-

większem uznaniem o działalności naszej drużyny. Podczas Tygodnia L.O.P.P. nasza drużyna zbierała również datki do puszek i uzyskaną kwotę przekazano bezpośrednio do Zarządu powiatowego L.O.P.P. Z ramienia naszej drużyny wydelegowano Ob. Dra Kranza jako członka Zarządu miejskiego Koła L.O.P.P.

Andrychów: Na skutek akcji Oddziału wstąpiło wielu Żydów w szeregi członków L.O.P.P. Reprezentant Oddziału zasiada w Zarządzie tamt. Obwodu.

11. L. M. K. i F. O. M.

Dnia 1. maja br. powstał oddział L.M.K. przy Związku Żydów Uczestników Walk o Niepodległość Polski. W ciągu tego czasu pozyskał oddział 140 członków. Zaagitowano również w Kole Przyjaciół i to w ten sposób, że 100 członków płaci wkładkę do Koła Przyjaciół, zaczem są członkami zbiorowymi L.M.K. Każdy z tych członków otrzymuje co miesiąc gazetę ,,Polska Na Morzu". Intenżywną akcję podjął Oddział w czasie ,,Święta Mo za" dnia 29. czerwca br. Ponieważ ten dzień przypadł na sobotę, akcja zbiórkowa z uwagi na święto żydowskie w dzielnicy żydowskiej była niemożliwą do przeprowadzenia. Oddział wszczął w ulicy żydowskiej zapomocą plakatów akcję uświadamiającą społeczeństwo o znaczeniu 15-lecia uzyskania Morza dla Polski. W 102 bożnicach Krakowa rozdano ulotki o znaczeniu Święta Morza, prosząc przełożonych danych bożnic, aby przed każdym obywatelem na ławce położono ulotkę. W ulotce tej apelowano do Żydów, aby składali datki na F.O.M. i zapisali się na członków L.M.K. W sobotę o godzinie 8-ej rano odbyło się nabożeństwo w Synagodze postępowej, na którem wygłosił kazanie o 15-leciu odzyskania Morza Rabin Dr. Schmelkes. Na Nabożeństwie byli obecni przedstawiciele Władz Wojskowych i Cywilnych, Gminy Wyznaniowej i wszystkich bratnich organizacyj. Po nabożeństwie Oddział krakowski z Ob. Prezesem Dr. Aderem na czele wziął udział w pochodzie ogólnym ,,Święta Morza". Z ramienia Okręgu wysłano do 11 Oddziałów okólniki, do których dołączono statut z prośbą o wyznaczenie referenta, który zająłby się zorganizowaniem oddziału L.M.K.

12. POLSKI CZERWONY KRZYŻ.

Koło Czerwonego Krzyża przy Związku Żydów Uczestników Walk o Niepodległość rozwinęło w okresie sprawozdawczym żywszą działalność. Przeprowadziło 3 kursy ratownicze, a mianowicie: w szkole 38. (ul. Żółkiewskiego — Grzegórzki) 6 godz. wykł. ok. 120 uczn., w szkole 30. (ul. Pułaskiego — Dębniki) 6 godz. wykł. ok. 60 ucz. i w 1. Bursie Rękodzielniczej (ul. Krakowska). W czasie pogrzebu śp. Marszałka Piłsudskiego wystawiono 6 punktów ratowniczych, wyposażonych w lekarzy, pielęgniarki i sanitarjuszy. W czasie wyświetlania filmów z pogrzebu śp. Marszałka Piłsudskiego w kinach krakowskich, wystawiono 3 patrole sanitarne. Następnie wyposażono w apteczki P.C.K. szkołę przy ul. Sarego i Wąskiej. Podobnie wyposażono w apteczki Kolonję dla najbiedniejszej dziatwy w Jordanowie i Kolonję har erską w Zawoji (ostatnia — dar Oddziału P.C.K.).

Wystawa Hygjeniczna Koła P. C. K. przy
Z. Ż. U. W. o N. P.

Dnia 2. czerwca br. o godz. 12 w poł. odbyło się uroczyste otwarcie Wystawy Hygjenicznej naszego Związku przy ul. Dunajewskiego 5. Wobec licznie zebranych przedstawicieli władz, dokonał otwarcia Wystawy protektor tejże Prezydent m. Krakowa Dr. Kaplicki. Wystawa pomieszczona w 16 salach, obejmowała m. i. następujące działy: walka z gruźlicą, alkoholizmem, choroby zawodowe, weneryczne, hygjeną odzieży, dziecka itp. wraz z eksponatami do racjonalnego odżywiania dzieci od chwili urodzenia do lat 10. Dalsze działy, to choroby zębów, ryby jadalne, grzyby jadalne i trujące, wreszcie stoisko LOPP. i PCK. Interesujące stoiska urządziły m. i. szpital epidem. z Prądnika, Miejska Gazownia oraz Seminarjum Gospodarcze przy Szkole Zawodowej (ul. Syrokomli). Po wystawie oprowadzali zwiedzających lekarze, udzielając fachowych wyjaśnień. Wystawa otwartą była przez miesiąc i zwiedziło ją około 5600 osób.

Członkowie Koła P. C. K. współpracowali gorliwie w zorganizowaniu i wyposażeniu Kolonji w Jordanowie dla najbiedniejszej dziatwy szkół krakowskich, którato kolonja pomieści w 3 turnusach 160 dzieci.

Program prac Koła na czas najbliższy jest następujący: zwrócenie bacznej uwagi na zakładanie Kół P. C. K. w oddziałach prowincjonalnych, zwiększenie ilości członków, szkolenie i wyposażenie drużyn ratowniczych oraz zainteresowanie członków w pracach charytatywno-społecznych naszego miasta.

IV. Z życia oddziałów

13. WALNE ZGROMADZENIE ODDZIAŁU KRAKOWSKIEGO.

Walne Zgromadzenie Oddziału Krakowskiego Związku Uczestników Walk o Niepodległość Polski odbyło się dnia 8. czerwca 1935 w obecności przepisanej statutem ilości członków.

Po wyborze władz zgromadzenia, Ob. Dr. Ader w obszernem przemówieniu omówił działalność Zarządu jako całości oraz poszczególnych sekcyj jako jego organów, wzywając wszystkich członków do wydatnej współpracy z Zarządem.

Po dyskusji generalnej, w której omówiono cały szereg zagadnień organizacyjnych i ogólno-społecznych, udzielono na wniosek Ob. Goldsteina jednogłośnie ustępującemu Zarządowi absolutorjum. Na wniosek Komisji Matki wybrano nowy Zarząd w następującym składzie:

Prezes: Ob. Dr. Ader Ernest — jednogłośnie.

Członkowie Zarządu: Ob. Dr. Adler Aleksander, Ob. Dr. Epstein Maurycy, Ob. Dr. Ausderweil Józef, Ob. Dr. Gehorsam Henryk, Ob. Dr. Gleisner Stefan, Ob. Grobler Samuel, Ob. Dr. Grünspan Michał, Ob. Helsinger Ignacy, Ob. Landau Jakób, Ob. Inż. Lilienthal Józef, Ob. Dr. Rittman Maksymiljan, Ob. Dr. Schenker Ignacy, Ob. Dr. Sternbach Edmund, Ob. Weinreb Salomon, Ob. Weinstein Łazarz.

Zastępcy Członków Zarządu: Ob. Fast Jakób, Inż. Freundlich Ernest, Heublum Szymon, Horn Adolf, Wasserlauf Natan.

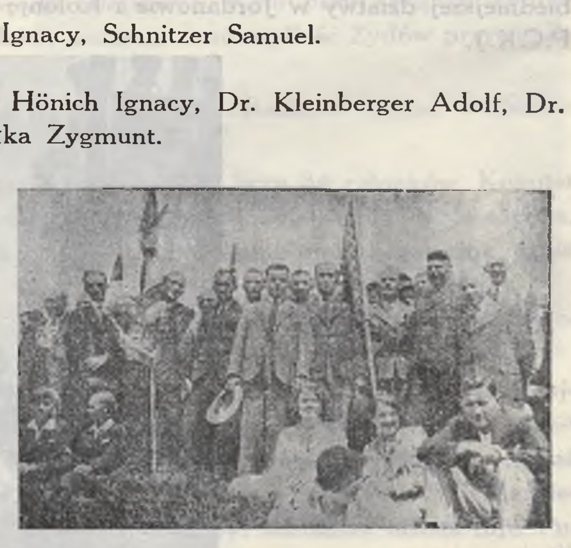
Komisja Rewizyjna: Ob. Goldstein Nuchem, Schein Ignacy, Schnitzer Samuel.

Zastępcy: Ob. Feiweles Ignacy, Rosner Salomon.

Sąd Koleżeński: Ob. Bier Szymon, Fiedler Leopold, Hönich Ignacy, Dr. Kleinberger Adolf, Dr. Molkner Teodor, Dr. Schönwetter Henryk, Stambułka Zygmunt.

Zarząd Oddziału krak. Z. Ż. U. W. o N. P.

Sztandar Oddziału krakowskiego wspólnie ze sztandarem Zw. Legjonistów na Święcie Morza w dniu 29. VI. br.

Delegaci na Walne i Okręgowe Zjazdy: Dr. Sas Adolf, Dr. Schermant Ludwik, Grossfeld Ignacy, Dr. Kleinberger Adolf, Dr. Rittman Maksymiljan, Mühlstein Zygmunt, Dr. Peczenik Karol, Rosner Samuel, Dr. Schönwetter Henryk, Dyr. Singer Karol, Reibscheid Salomon, Dr. Sternbach Edmund, Spira Roman, Dr. Adler Aleksander, Dr. Auber Józef, Dr. Ausderweil Józef, Inż. Buchner Akiwa, Bachner Jakób, Dr. Epstein Maurycy, Feiweles Ignacy, Fiedler Leopold, Inż. Lilienthal Józef, Dr. Gehorsam Henryk, Gołdstein Nuchem, Grobler Samuel, Weinreb Salomon, Feniger Natan.

Przed zamknięciem dyskusji generalnej Ob. Prezes Dr. Ader podkreślił zasługi Ob. Dra Ludwika Freundlicha, położone dla Związku, oraz wyraził życzenie. aby na przyszłość odbywały się jak najczęściej zebrania informacyjne.

Następnie Zgromadzenie uchwaliło wysłać:

1) telegram hołdowniczy na ręce p. Wojewody krakowskiego,

2) pismo do Prezesa Powiatowego Zarządu Federacji P.Z.O.O.,

3) Wyrazić ubolewanie z powodu pozbawienia ludności żydowskiej reprezentanta w Prezydjum Zarządu Miasta.

Część wniosków przekazano przyszłemu Zarządowi Oddziału do załatwienia.

14. WALNE ZGROMADZENIE ODDZIAŁU ŻYWIECKIEGO.

W dniu 28. lipca br. odbyło się Walne Organizacyjne Zebranie Oddziału w Żywcu, na którem dokonano wyboru Zarządu.

W zebraniu wziął udział delegat Okręgu Krakowsko-Śląskiego Ob. Leon Holzer, który w przemówieniu swojem podniósł zasługi żołnierzy Żydów w walce o Niepodległość Polski, nakreśliwszy równocześnie cele i zadania Związku.

W dniu 1. sierpnia br. ukonstytuował się Zarząd Oddziału w następującym składzie:

Prezes: Ob. Dr. Leopold Goldberger, Wiceprezesi: Ob. Inż. Ignacy Goldberger i Ferdynand Better, Sekretarz: Ob. Brunon Wachsman, Skarbnik: Ob. Adolf Steele. Członkowie Zarządu: Ob. Dr. Ignacy Kranz i Ob. Dr. Herman Schlachet.

Oddział ten w ciągu swego istnienia wykazuje inicjatywę, przystąpił do organizacji Koła Przyjaciół, założenia miejscowego Koła L.O.P.P. i F.O.M. itd.

15. KONFERENCJA ŚWIATOWA ŻYDOWSKICH KOMBATANTÓW W PARYŻU.

W dniach od 15. do 20. czerwca 1935 r. odbyła się w Paryżu światowa konferencja b. kombatantów Żydów.

Konferencję tę zwołał Komitet porozumiewawczy Stowarzyszeń byłych Kombatantów i ochotników Żydów we Francji, a brali w niej udział delegaci z Anglji, Austrji, Belgji, Francji, Litwy, Łotwy, Palestyny, Polski i St. Zjednoczonych A. P.

Delegacja polska składała się z przedstawicieli naszego związku, oraz Związku Żydowskich Inwalidów, Wdów i Sierót. Delegacja polska wyjechała na konferencję, po uprzedniem porozumieniu się z Centralnemi Władzami Państwowemi, oraz Zarządem Głównym Federacji Polskich Związków Obrony Ojczyzny i wzięła udział w zjeździe na życzenie tych miarodajnych czynników. Okręg krakowsko-Śląski reprezentowali 3 delegaci obywatele: Dr. Ernest Ader, Fryderyk Freund i Leon Holzer.

Prezydjum Delegacji złożyło, po przyjeździe do Paryża wizytę **w Ambasadzie Polskiej** i przez cały czas trwania konferencji pozostawało w ścisłym z Ambasadą Polską kontakcie.

Na okres konferencji przypadło 20-lecie bitew pod Artois, na skutek czego z konferencją połączono cały szereg uroczystości. **Uroczyste posiedzenie inauguracyjne** odbyło się w sobotę dnia 15. czerwca. Przewodniczył prezes delegacji francuskiej p. Venikoff. Po przywitaniu delegacyj, przewodniczący zwrócił uwagę na fakt, że delegacja nasza jest w żałobie — poświęcił gorące słowa wspomnienia **śp. Marszałkowi Piłsudskiemu,** składając równocześnie na ręce naszej delegacji wyrazy współczucia dla Polski, poczem obecni **uczcili pamięć Marszałka** jednominutowem milczeniem. Powitalny telegram nadesłał Prezes Zarządu Głównego Polskiej Federacji, Gen. Górecki.

W niedzielę dnia 16. odbyło się uroczyste odsłonięcie pomnika ochotników Żydów wschodnich, którzy padli w służbie francuskiej.

Protektorat nad uroczystością objął Prezydent Rzeczypospolitej Francuskiej Lebrun, przewodniczył zaś faktycznie w imieniu Rządu francuskiego Minister Pensji p. Maupoil. Wśród licznych reprezentantów władz wybijała się postać Generała inwalidy Mariaux, który szczególnie serdecznie witał delegację polską. Obecni również byli także przedstawiciele stowarzyszenia „Krzyża Ognistego".

Minister Maupoil wygłosił wspaniałe przemówienie, z którego tutaj przytaczamy wyjątki:

„Pan Prezydent Rzeczypospolitej, przyjmując wysoki protektorat i dając się reprezentować przy ceremonji, która nas tutaj zebrała, chciał zaznaczyć Wam swoją sympatję, zainteresowanie, jakie ma dla tego uczczenia pamięci Waszych Zmarłych i wdzięczność kraju wobec tych, którzy padli na jego usługach. Przez moją obecność chciałem przyłączyć Rząd Rzeczypospolitej do hołdu, który oddajecie pamięci waszych kolegów, którzy oddali życie swoje poto, aby Francja nie umarła, ażeby nie został zburzony ideał wolności, który ona stara się od wieków nieść w świat i który uczynił z niej, często za cenę największych ofiar bojownika ludzkości... To, że stowarzyszyliście się moi kochani Koledzy, to nas bynajmniej nie dziwi. Czyż nie jesteście dziećmi ludu Izraela, dziedzica jednej z najstarszych cywilizacji, której nasza tyle nosi śladów, strażnika wielkiego snu mesjanistycznego, który przez tysiące lat podtrzymywał go wśród cierpień.

„Odezwaliście się na apel ideału, sama Wasza tradycja doń was prowadziła!

„Czy wolno mi dodać, że usłuchaliście także uczucia wdzięczności wobec kraju, który od dawna był dla Was gościnny i który braciom Waszym dał bez ograniczeń i bez zastrzeżeń wszystkie prawa obywatelskie? **Jeżeli gdzieindziej starają się na nowo wprowadzić w życie, nie wiem jakie, przesądy rasowe, my nie możemy tego zrozumieć!** Niewątpliwie każda rasa posiada swój własny genjusz, który pozwala jej wnieść do ogólnego postępu przyczynek, noszący jej znamię. Ale myśmy chcieli i my chcemy z tej różnorodności stworzyć harmonję; jak różne były ludy, które przypadek wędrówek i podbojów sprowadził na naszą ziemię, to stopiły się one w tyglu wspólnoty francuskiej. **Republika „jedna i niepodzielna" nie chce czynić między swojemi dziećmi żadnych różnic,** widzi ona tylko Francuza, tylko człowieka, a ci, którzy pochodzą z Waszego ludu, są jej dziećmi o tym samym tytule, co inni i uczestniczą, wraz z nimi w tem samem braterstwie..."

Z pośród innych licznych mowców wymienić należy jeszcze, w szczególności przemówienie **Prezydenta Rady Miejskiej Paryża p. Georges'a Contenot.** Także z tego przemówienia przytaczamy wyjątki:

„Paryż przyjmuje z wdzięcznością ten pomnik, który utrwali na tem miejscu, gdzie oni zaciągnęli się, pamięć tych 1.200 ochotników izraelickich ze Wschodu, którzy posłuszni głosowi swojego serca i kategorycznemu nakazowi swego sumienia, stanęli od pierwszych dni sierpnia 1914 przy trójkolorowym sztandarze...

Zaciągali się setkami, cierpieli, wielu z pośród nich zginęło dlatego, że Francja okazała się gościnną, że we wszystkich czasach przyjmowała ich braci, uciekających przed krzywdami i prześladowaniami.

Na naszej ziemi, ci proskrybowani, ci wiecznie prześladowani, osiedlili się, zakładając stałe ogniska, uzyskując powodzenie, dzięki swojej inteligencji, swojej pracy i swojej wytrwałości.

„Wrośli w ziemię i od roku 1914 do 1918 już jako Francuzi padli na ziemi francuskiej.

„Inni — i ich to gest właśnie dzisiaj sławimy — którzy bardzo niedawno u nas osiedli, albo którzy nawet nigdy tu nie żyli, ale otrzymali wychowanie francuskie w naszych misjach świeckich lub wyznaniowych na Wschodzie, postanowili okazać, że między nimi a Francją istnieje więź duchowa tak silna i tak cenna, że zasługuje na to, aby poświęcić życie dla jej obrony...

„Paryż, którego wspaniałomyślne serce godzi się niekiedy na przebaczenie afrontów, ale nie zapomina nigdy szlachetnych poświęceń, przynosi Wam dzisiaj przez moje usta uroczyste zapewnienie swojej głębokiej wdzięczności.

„Ta nabożna uroczystość wspomnienia — która stanowi preludjum dla innych manifestacyj lojalności izraelickiej, które rozegrają się jutro w Paryżu, a nawet na naszym ratuszu — będzie miało odgłos światowy. **Niezależna opinja nie będzie mogła powstrzymać się od pociągnięcia paraleli między temi wzruszającemi oznakami wdzięczności francuskiej a polityką innego narodu, który rości sobie prawo, w imię nie wiem jakiej mistyki rasowej, do wymazania z roczników swojej historji śmierci 12.000 izraelitów, którzy padli w jego służbie.**

,,Natomiast tych 1.200 ochotników, których dzielność wielbi ten pomnik, weszło odrazu do wspólnoty francuskiej, która nigdy nie odepchnie ich od swojego łona, ale przekaże ich przykład dla zbudowania przyszłych pokoleń. Niema przykładów piękniejszych, bardziej zupełnych i takich, któreby lepiej ilustrowały promieniowanie naszej kultury na bliskim Wschodzie, gdzie obraz promienny Francji toleranckiej i ludzkiej jest nierozerwalnie związany ze samym symbolem wolności powszechnej.

,,Paryż, który jest tego żywą syntezą, skłania się i skupia przed tym kamieniem, nad którym będzie czuwał, jak nad poświęconym depozytem; stwierdza on szczególnie wymownie szlachetne uczucia tego ludu, który w miarę cierpień dojrzewał, a którego przywiązanie zyskują sobie te ludy, które potrafiły zdobyć jego serce!"

Tegoż samego dnia pod wieczór delegacja złożyła hołd **przed Grobem Nieznanego Żołnierza pod Łukiem Tryumfalnym,** gdzie złożono wieniec i zapalono uroczysty płomień. We wszystkich tych uroczystościach brały także udział delegacje i poczty sztandarowe związków francuskich, również delegaci Związku Polskich Legjonistów we Francji i Bajończyków.

Następne dni poświęcone były **pracom w komisjach,** które przerwano w dniu 17. czerwca, dla wzięcia udziału w **nabożeństwie za Zmarłych,** odprawionem w Wielkiej Synagodze przy Rue de la Victoire. Nabożeństwo to odprawili Rabin Paryża i Wielki Rabin Francji, a obecni byli przedstawiciele Władz wraz z przedstawicielami wszystkich ambasad i poselstw tych państw, których delegaci brali udział w Kongresie.

W sobotę dnia 19. czerwca delegaci zostali przyjęci uroczyście na **Ratuszu paryskim.** Gorące i serdeczne przemówienie wygłosił, jako gospodarz, Prezydent Rady Miejskiej Paryża p. Contenot. Po zakończeniu części uroczystej, Rada Miejska przyjęła delegatów ,,kieliszkiem szampana". Przyjęcie odbywało się w słynnych ze swej piękności historycznych salach paryskiego Ratusza.
Tegoż dnia wieczorem odbyło się **uroczyste posiedzenie** konferencji w **wielkiej sali amfiteatralnej „Sorbony",** jednego z najstarszych uniwersytetów świata.

Na posiedzeniu tem przewodniczył **Minister Wojny Jean Fabry,** a w Prezydjum zasiedli, między innymi, **Generał Gourand, p. René Cassin** Prezydent honorowy Francuskiej Federacji b. Kombatantów i ofiar wojny, **p. Fournier,** prezes narodowej Federacji b. ochotników i wielu innych. Żałować wypada, że brak miejsca nie pozwala na przytoczenie w całości przemówień p. p. Cassin i Fournier. Obaj ci mowcy podkreślili szczególnie dobitnie, że Francja nigdy nie zrozumie możliwości czynienia wogóle jakiejkolwiek różnicy między ludźmi z powodu ich wyznania, narodowości, czy rasy. Szczególnie silnie zaakcentował to prezes b. ochotników francuskich p. Fournier, który zaznaczywszy, że jest gorącym i wierzącym katolikiem, oświadczył, że przemawia właśnie jako katolik i ze stanowiska katolickiego nigdy nie potrafiłby zrozumieć czynienia jakichkolwiek różnic między ludźmi, a jako katolik serdecznie wyciąga bratnią dłoń do Żydów.
Szczególne znaczenie miało oczywiście **przemówienie oficjalne,** wygłoszone przez **Ministra Wojny p. Fabry,** który powiedział co następuje:

,,Francja i Paryż przyjmują dzisiejszego wieczoru w jednym z najstarszych Uniwersytetów świata, konferencję światową b. kombatantów Żydów.

,,Gest ten ma znaczenie symbolu. W tej samej Sorbonie, która rozbrzmiewała niegdyś namiętnemi dyskusjami, w czasach, gdy gwałtownie dyskutowano nad zasługami wzajemnemi różnych wyznań religijnych i systemów filozoficznych, przedstawiciele ludu Izraela, rozsypani na przestrzeni świata, widzą, jak wielbi się ich cnoty wojenne i sławi poświęcenie ich synów i ich braci, którzy padli w czasie wielkiej wojny, w służbie tych narodów, których są obywatelami, albo dla obrony których zgłosili się ochotniczo.

,,Żaden kraj, żadne miasto nie wydaje się bardziej przeznaczone na odbycia takiego zebrania, niż Francja i Paryż. **Francja przed nieomal półtora wiekiem proklamowała pierwsza równość wszystkich swoich dzieci wobec praw i wobec obowiązków obywatelskich.** Francja od tego czasu nigdy więcej nie czyniła żadnej różnicy między nimi i dopuszczała do swojej wielkiej rodziny Izraelitów krajów, które zjednoczyła pod swojem panowaniem. Za szlachetność i sprawiedliwość swych czy-

nów wynagrodzona została w roku 1914, przez poświęcenie swoich nowych synów. Widziała ona, jak w cudownym zapale zaciągali się pod jej sztandary ochotnicy izraelici przybyli z Rosji, Polski, Rumunji, Grecji i ze Wschodu.

,,Dzisiaj w tym Paryżu, który entuzjazmował się wówczas ich defiladą na bulwarach, ich napływem do Pałacu Inwalidów, gdzie jutro odbędziecie nabożną pielgrzymkę do płyty, świadczącej o ich męstwie, — pozostali przy życiu dawni kombatanci goszczą swoich towarzyszy broni. Bardzo wielu z nich brak, a cokoły pomników wzniesionych ku ich pamięci świadczą o zasięgu ich strat, oraz o odwadze, którą okazali w szeregach naszej sławnej Legji Cudzoziemskiej. Ale ci, którzy uniknęli całkowitej ofiary, znaczeni często na ciele swojem, podtrzymują nabożnie płomień wspomnienia. Słusznie zależy im na tem, aby nie pozwolić przedawnić tytułom, które w ten sposób zdobyli sobie do równości ludzkiej. Domagają się, aby wielka unja święta, która zjednoczyła wówczas, w tym porywie, wszystkich obrońców praw i wolności zagrożonych, nie była tylko manifestacją efemeryczną, lecz aby stała się elementem trwałym pokoju narodowego i międzynarodowego.

,,Jakżeż zostać głuchym na tak słuszne żądania? Francja dała liczne dowody swojej sympatji dla uczuć tego rodzaju. Wasza obecność tutaj Panowie, jest zresztą najlepszym dowodem, że Wy w ten sposób rzecz tę rozumiecie, a hołd jaki ona stanowi dla narodu francuskiego jest najmilszem, co możemy otrzymać.

,,Francja widzi w Was ludzi odważnych, których odwagę doświadczenia potęgują. Na cierpienia odpowiadacie porywem energji, a jeżeli wielki kataklizm spada na rodzinę ludzką, bierzecie w nim udział na równi z waszymi współziomkami, od których nic was odtąd nie dzieli. **Dajecie w ten sposób wielką lekcję.** A gdy poprzez granice, w mundurach armij, w których walczyliście, pod sztandarami których broniliście, podajecie dłoń waszym towarzyszom broni i współwyznawcom, przyczyniacie się w ten sposób do wielkiej pacyfikacji umysłów, która bardziej niż materjalne rozbrojenie, może **przyspieszyć godzinę powszechnego pokoju.**

,,W tym punkcie Francja spotyka się z Wami. Ona także, w ciągu swojej historji, często śniła wielki sen o braterstwie światowem, za broń chwytała zawsze w imię wolności, a armje jej prowadziła do walki i zwycięstwa sprawiedliwości. Temu ideałowi pozostaje wierna i oto dlaczego Rząd Rzeczypospolitej jest szczęśliwy, że może podziękować Wam za to coście już uczynili dla sprawy francuskiej, której nie oddziela nigdy od pokoju między narodami".

W ostatnim dniu konferencji delegaci udali się w uroczystym pochodzie, przy udziale przedstawicieli francuskich władz wojskowych do **Pałacu Inwalidów,** gdzie złożono wieniec przed tablicą pamiątkową, a następnie hołd przed grobowcem Napoleona.

Wieczorem tego dnia odbyło się w pięknej sali Palais d'Orsay uroczyste plenarne posiedzenie, na którem **uchwalono rezolucje,** przygotowane w komisjach i zamknięto konferencję.

Brak miejsca nie pozwala nam również przytoczyć w całości rezolucyj, dlatego też podajemy rezolucje te w wyjątkach:

(—) Na podstawie zebranego historycznego i statystycznego materjału stwierdza się ponownie, że Żydzi we wszystkich Państwach świata spełnili w całości i zupełnie swoje obowiązki obywatelskie, w szczególności jako uczestnicy wojny światowej i wojen, które toczyły się od roku 1914. Wszystkie narody, które w wojnach tych brały udział uznały przykładne zachowanie się Żydów".

(—) ,,Na podstawie wypełnienia na równi obowiązków, konferencja światowa b. kombatantów domaga się utrzymania także równych praw i tych praw bronić będziemy wszystkiemi naszemi siłami.

Konferencja widzi się zmuszona do powyższego stwierdzenia, albowiem antysemityzm wykorzystuje obecny kryzys światowy dla gospodarczego i politycznego ataku przeciw Żydom. W szczególności zostali Żydzi w Niemczech pozbawieni praw, a nawet odebrano im prawo służenia w armji, mimo, że 12.000 Żydów padło za Niemcy.

Konferencja światowa byłych Kombatantów Żydów stwierdza, że metody rasistyczne, narodowo-socjalistyczne, walki przeciw rasom i religjom stanowią groźbę dla cywilizacji i mogą doprowadzić do katastrofy świata cywilizowanego.

(—) Aby temu niebezpieczeństwu zapobiec, Światowa Konferencja b. Kombatantów Żydów domaga się:

a) aby Żydzi zjednoczyli się we wszystkich krajach,

b) aby organizacje b. kombatantów w każdem państwie uzyskały decydujący wpływ na wewnętrzne życie żydowskie,

c) aby dotychczasowe środki obrony zostały wzmocnione, w szczególności także w kierunku gospodarczym.

Zdjęcie z konferencji b. Kombatantów Żydów w Paryżu; 1. Minister wojny Fabry, 2. Gen. Gub. Paryża Guraux oraz delegaci naszego okręgu, 3. Prezes Oddz. Krak. Ob. Dr. Ader, 4. Ob. Radca Inż. Freund i 5. Ob. Radca Holzer.

Konferencja światowa b. kombatantów Żydów jest przekonana, że w walce tej Żydzi nie będą osamotnieni. Cała cywilizowana ludzkość, w szczególności nasi byli towarzysze broni, bez względu na to w jakim obozie walczyli, połączą się z b. kombatantami Żydami, aby bronić praw człowieka, tak jak niegdyś razem bronili swojej ojczyzny.

(—) Konferencja światowa byłych kombatantów Żydów oświadcza wkońcu, że żydowscy kombatanci wraz z innymi towarzyszami broni, pragną pracować dla utrzymania pokoju światowego, a dla dopięcia tego celu witają nawiązanie bezpośrednich stosunków między kombatantami wszystkich państw, w których wszyscy obywatele z równych praw korzystają.

Światowa Konferencja byłych Kombatantów Żydów stwierdza, iż jest konieczne, aby organizacje byłych Kombatantów w każdem państwie miały jak największy wpływ na wychowanie młodzieży żydowskiej. Wychowanie to winno odbywać się w duchu byłych kombatantów, bez jakiejkolwiek tendencji politycznej z podkreśleniem momentów żydowskich. Wychowanie to powinno być uzgodnione z istniejącemi organizacjami młodzieżowemi, pracującemi w tym samym duchu.

(—) Konferencja światowa byłych kombatantów Żydów wyraża życzenie, aby utrzymywano łączność ze wszystkiemi organizacjami kombatanckiemi, narodowemi lub międzynarodowemi, za wyjątkiem tych, których program zawiera nutę antysemicką".

Uchwaleniem rezolucyj, z których wyjątki powyżej podano, i wspólną kolacją, zakończono konferencję.

Delegacja nasza wykorzystała swój pobyt w Paryżu także **dla propagandy Polski,** tak wśród delegatów poszczególnych państw, którzy do Paryża przybyli, jak też i wśród ugrupowań paryskich. W szczególności, w porozumieniu z Ambasadą Polską, urządzono w sobotę dnia 22. czerwca zebranie zamieszkałych w Paryżu Żydów, obywateli polskich. Zebranie to zaszczycili swoją obecnością p.p. radca ambasady Miedziński i konsul R. P. Dunajecki. Referat o sytuacji gospodarczej w Polsce wygłosił delegat naszego Okręgu Ob. Fryderyk Freund, prostując szereg błędnych, a nieprzychylnych Polsce informacyj prasy zagranicznej i wzywając obecnych do jaknajsilniejszego utrzymania kontaktu z Polską. Wkońcu założono Oddział naszego Związku w Paryżu.

Wypada zaznaczyć, że w czasie trwania konferencji, ukazał się czerwcowy numer miesięcznika: „Le Volontaire Juif", który przyniósł obszerny **artykuł o Marszałku Piłsudskim** pióra L. Hufmagla.

Podkreślić jeszcze należy, że konferencja paryska miała specjalne zadanie, a to manifestację przeciw szerzącemu się w samem centrum Europy antysemityzmowi, a bynajmniej nie miała na celu stworzenia jakiejkolwiek międzynarodowej organizacji, czy nadbudowy. W szczególności delegacja nasza podkreśliła dobitnie, że stosunki z kombatantami zagranicznymi utrzymujemy tylko drogą poprzez Federację Polskich Związków Obrońców Ojczyzny.

Konferencja miała za zadanie manifestację i zadanie swoje spełniła.

V. Wiadomości związkowe

Dnia 4. sierpnia 1935 r. odbył się w Krakowie Zjazd Zarządu Głównego, Zarządu Okręgów oraz Prezesów wszystkich Oddziałów.

Tematem obrad były sprawy wyborcze oraz sprawy organizacyjne Związku. Zjazd uchwalił szereg rezolucyj, w szczególności zaś zalecił wszystkim Oddziałom aktywny udział w pracy wyborczej.

Walny Zjazd Delegatów odbędzie się w dniach od 1—3. listopada 1935 r. w Krakowie.

BŁP.

Inż. IGNACY ROSENSTOCK

OFICER REZ. W. P. CZŁONEK NASZEGO ZWIĄZKU

ZMARŁ DNIA 12 MAJA 1935.

CZEŚĆ JEGO PAMIĘCI!

Wydawca: Zarząd Okręgu Krakowsko-Śląskiego Związku Żydów Uczestników Walk o Niepodległość Polski w Krakowie, Rynek Gł. 10. Telefon Nr. 161-49.

Drukarnia Pospieszna, Kraków, Pl. Dominikański 1. — Telef. 147-86, pod zarządem A. Lehrhafta.

BŁP.

Dyr. JULJUSZ SPERLING

JEDEN Z ZASŁUŻONYCH CZŁONKÓW KOŁA PRZYJACIÓŁ NASZEGO ZWIĄZKU

ZMARŁ DNIA 12 LIPCA 1935

CZEŚĆ JEGO PAMIĘCI!